श्री २।

श्री गौत्तमेश्वर महात्मयः

ભાષાંતર કર્તા—પોંશરાકર ભટ દયાશંકર રામશંકર

તથા

હે. કાળાભાઈ સવરામ મુ. માથ્થર પોસ્ટ સાયણ.

સંવત ૧૯૬૬ ના અષાડ સુદી ૧૫ ને ગુરૂવાર

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર—

નાયક દેશાઈ એન્ડ કું. તરફથી

ગોવીંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયક.

ઠે૦ બરાનપુરી ભાગળ—સુરત.

કીંમત: દોઢ આનો.

—ભાષાંતર કર્તા તરફથી સુચના.—

સીંહસ્થાનાં વર્ષમાં જે ત્રંબકેશ્વર યાત્રાનું ફળ છે તેનાથી દ્વાદસગણું ફલ બહુધાન ક્ષેત્રમાં ગૌત્તમેશ્વર મહાદેવનાં સંનીધાનમાં છે. એ તાપી મહાત્મમાં અધ્યાય ૩૩ માં છે. તે શ્રદ્ધાળુ મનુષ્યોને જાણવા માટે સંસ્કૃત સ્લોક નીચે ગુજરાતીમાં છે.

છાપનાર:—
ગોવીંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયક.
છાપવાનું ઠેકાણું:—
શ્રી "અનાવિલ" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ, બરાનપુરી ભાગળ—સુરત.

શ્રી તાપી મહાત્મમાં બહુધાન ક્ષેત્રનાં મહાત્મનો પ્રારંભ.

॥ रुद्र उ० ॥ बहुधान्यमिदंक्षेत्रं महापातकनाशनं
यत्रदत्तानिचान्नानि गौतमेनबहून्यपि ॥ १ ॥

મહાદેવ સ્વામીકાતકને કહે છે. બહુધાન્ય નામનું ક્ષેત્ર બ્રહ્મહત્યાદી પાપને નાશ કરનાર તાપીનાં ઉત્તર તટમાં છે. ગઉતમ રૂષીએ ઘણાં દાનો અત્રે આપ્યાં છે. ૧ ॥

पुरागर्वातिरेकेण पर्यटन्वसुभूलं दृष्ट्वात्रगौतम-
श्चितंततःशांतोऽवसच्चिरं ॥ २ ॥

પૂર્વે ઘણા ગર્વથી પૃથ્વીમાં ફરતાં ફરતાં અત્રે આવી એક આશ્ચર્ય જોઇ ગઉતમ રૂષી શાંત થયા અને અત્રે ઘણો વખત રહ્યા. ૨ ॥

॥स्कंद उ०॥ कथंगर्वातिरेकेण व्याप्तोवैगौतमोभवत
कथंशांतोत्रवैजात श्चित्रंदृष्ट्वापरंप्रभो ॥ ३ ॥

સ્વામીકારત પૂછે છે ॥ શું કારણથી ગઉતમને ગર્વ થયો શું આશ્ચર્ય જોયું ને શાંત થયા તે મને કહો. ૩ ॥

॥ह० उ०॥ यदावैवत्सगौतम्यां गोहत्यागौतमस्यच ज्ञालितांविमलैनीरे कृतदासौगर्वितोभवत् ॥ ४ ॥

મહાદેવ કહે છે ॥ જે વખતે ગૌત્તમને ગૌહત્યા થઇ ત્યારે ગંગાની પ્રાથના કરી. ગંગાજી પ્રૈકટ થયાં. તેમાં સ્નાન કરવાથી ગૌહત્યાનું પાતક ગયું. તે વખતે ગર્વ થયો. ૪ ॥

त्र्यंबकस्यजटाजूटा दानीतावैमयानरित् पावनी-सर्वभूतानां गोहत्यानाशिनीसुत ॥ ५ ॥

મહાદેવની જટાથી પ્રાર્થના કરી ગંગાજી હું લાવ્યો તે બધી નદીમાં ઉત્તમ છે. આવા વીચારથી. ૫ ॥

ततःसपर्यटन्सोत्र संप्राप्तोज्ञानवान्मुनिः कृत्वा-स्नानंतपत्यांस चिरंतच्छौसमाधिना ॥ ६ ॥

દરેક તીર્થમાં ફરવા લાગ્યા. તે અત્રે બહુધાન તીર્થમાં આવ્યા. અને સ્નાન કરી સમાધીમાં બેઠા. ૬ ॥

तावत्ज्ञानेनसंवीक्ष्य चित्रंचैवातिविस्मितः ॥
॥स्कंद उ०॥ कथंतेनावदैदृष्टं चित्रंतन्मेनिवेदय ॥७॥

તે વખતે એક આશ્ચર્ય જોવામાં આવ્યું અને વીસ્મય પામ્યાં. સ્વામીકારતક કહે છે ॥ હે મહાદેવ શું આશ્ચર્ય જોયું તે કહો. ૭ ॥

कथंसविस्मयोजातोगौतमोमुनिपुंगवः॥
॥ई० उ०॥ पुरामाहिष्मतीनाम तत्राभूद्वामनोद्विजः ॥८॥

શા કારણથી ગૌત્તમમુની આશ્ચર્ય પામ્યા મહાદેવ કહે છે. પુર્વે માહીષ્સમતી નામની નગરી તેમાં વામન નામે બ્રાહ્મણ હતો, ૮ ॥

तस्यैकस्याभवत्पुत्र स्नतोभार्यादिवंगता उपयेमेस-वान्यांव कन्यांसाधुकुलोद्भवां ॥ ९ ॥

તેની ધર્મ પત્નીને એક પુત્ર ઉત્પન થયો અને તે બાઇ સ્વર્ગે ગયાં ત્યાર બાદ તે વામન નામના બ્રાહ્મણ સારા કુળની કન્યા પરણ્યા ૯ ॥

तथापुत्रद्वयंजातं साकांतातस्यवल्लभा ॥ ततोविप्रस्य-स्यथयोज्येष्टः पूर्वकांतासमुद्भवः ॥१०॥

તેથી બે પુત્રો ઉત્પન થયા અને તે બાઈ એમને ઘણી પ્રિય હતી ત્યાર પછી એ બ્રહમણનો પેલીવારનો છોકરો ૧૦ ॥

अतोदेशांतरंयातः प्रेरितःपूर्वकर्मणा ॥ वामनोपि-दिवंप्राप्तो बहुभिर्दिवसैस्ततः ॥११॥

તે પૂર્વનાં કર્મના અનુસારથી દેશાંતર ગયો. ત્યાર બાદ ઘણાદીવસ પછી વામન બ્રાહમણનો સ્વર્ગ વાસ થયો. ૧૧ ॥

तत्रतेपुत्रयुग्मेन पितृवित्तंपृथक्कृतं ॥ पश्चाद्देशांत- रज्ञान्यो ज्येष्टस्तत्रसमागतः ॥१२॥

પેલા બંન્નો છોકરાએ સાવકા મોટા ભાઇને નહીં બોલા- વતાં પોતાનાં પિતાનાં ગ્રહ વિગેરેનાં બે વિભાગ કરી લીધા. થોડો વખત પછી પેલો ભાઇને જેષ્ટ પૂત્ર ગર આગળ આવ્યો. ૧૨ ॥

सोपिप्रार्थयतेनित्यं विभागंस्वधनस्यच ॥ नयच्छत- स्ततस्तौच वित्तंमोहसमन्वितौ ॥१३॥

તેણે પેલા બંન્ને ભાઇઓ પાસે પોતાનાં પોતાની મીલ- કતનો ભાગ માંગ્યો. તો પણ પેલા બંન્ને ભાઇએ ગર્વથી તેને ભાગ આપ્યો નહીં ૧૩ ॥

निर्गत्यवत्सज्येष्टोपि प्रत्यंतवनमागतः॥ तत्रास्ति- नाहलःकश्चि त्प्रत्यंतवनभूपतिः ॥१४॥

ત્યાર પછી તે જેષ્ટ પૂત્ર નજીકના વન ભાગમાં ગયો. નાહલ નામે ભીલરાજા હતો. ૧૪ ॥

तस्यसेवांस कुरुते विप्राचारविवर्जितः ॥ सेवांप्र- कुर्वतस्तस्य पुलिंदस्यचकन्यका ॥ १५ ॥

બ્રાહ્મણ ધર્મથી છુટી જઇ ભીલરાજાની સેવા કરવા લાગ્યો. ૧૫ ॥

**रूपयौवनसंपन्ना भार्याजातादुरात्मनः ॥ ततोति-
गर्वसंयुक्तो बहुभिल्लगणैर्युतः ॥१६॥**

એ ભીલરાજાની છોકરી ઘણી રૂપવાળી પેલા બ્રાહ્મણના છોકરાને પરણાવી. ત્યાર બાદ તેને ઘણો ગર્વ થયો. ૧૬ ॥

**माहिष्मत्यांगतोसौच ज्वालयामासतर्गृहं ॥ पित्र्यं-
स्वभ्रांश्चवंचैकं सजघानातिदुर्मतिः॥ ॥१७॥**

તે બ્રાહ્મણ ભીલની સેના લેઈને માહીષ્મતી નગરીમાં ગયો. અને ભાઈઓનું જે ઘર હતું તેને બાળી મુંકયું એક ભાઈને મારી નાંખ્યો. ૧૭ ॥

**गृहमध्येस्थितावत्स ज्वालितादशधेनवः ॥ पश्चाद्भूयो
भयत्रस्त प्रत्यंतवनगोचरः ॥१८॥**

ઘરમાં દશ ગાયો હતી તે મરણ પામી. પછીથી વનને બીખે પાછો આવ્યો. ॥ ૧૮ ॥

**बहुभिर्दिवसैःपश्चा तद्भूमिविषयाधिपः ॥
निहंतुंचबलंचक्रे प्रत्यंतवनभूपतिं ॥ १९ ॥**

ઘણાં દીવસ પછી આવા અપકાર કરનાર વનના રાજાને શીક્ષા કરવાનો વિચાર કર્યો. ॥ ૧૯ ॥

तह्नंव्याकुलीचक्रे देशप्रज्वालितस्तदा ॥
प्रत्यंतवनभूपालः छप्नातेनर्हिंसितः ॥ २० ॥

વનમાં જઇ અગ્નિ પ્રદીપ્ત કર્યો ને વનના રાજાને કપટથી નાશ કર્યો. ॥ ૨૦ ॥

ततःसवाउवांभार्यां गृहीत्वात्रसमागतः ॥
अत्रान्यश्चवनस्वामी तस्यपार्श्वेसतिष्टति ॥ २१ ॥

તે જોઇ પેલો બ્રાહ્મણ પોતાની બાઇને લેઇને બીજા વનમાં જઇ તે વનના રાજાને ત્યાં જઈ રહ્યો. ॥ ૨૧ ॥

एकादासचकांतार्थे स्वामिनात्रहतसुतः ॥
तंगछमानंददृशे गौतमोत्रसमाधिना ॥ २२ ॥

તે ભીલરાજાએ એક દીવસ પેલા બ્રાહ્મણની બાઇને જોઇ ને મોહ પામ્યો. કામને આધીન થઇ બ્રાહ્મણને અત્રે (બહુધાન) માં મારી નાંખ્યો. ને તે બાઇને સ્વીકાર કરી ને બ્રાહ્મણનો જીવાત્મા વિમાનમાં બેસી દેવ સરૂપ થઈ જતો ગૌત્તમરૂષીએ સમાધીમાં જોયો. ॥ ૨૨ ॥

विमानंदेवहूतेन नमस्कृत्यनियोजितं ॥
ततःसविस्मयोजातो गौतमोमुनिपुंगवः ॥ २३ ॥

તે જોઇ મુનીમાં શ્રેષ્ટ એવા ગૌત્તમરૂષી આશ્ચર્ય પામ્યા ॥ ૨૩ ॥

विमुच्यगर्वसंदोहं निषेवेमान्त्रजांस्तुवन ॥
प्रविश्यतोयेतवदेविनूनं तापीतितापीतिसमुच्चरंति ॥
प्राप्नोतिजन्मांतरपापकर्मा तप.श्रमस्छानकदाचिदेव
॥ २४ ॥

ગોત્તમરૂપી અભિમાનને ત્યાગ કરી તાપી માતાની સ્તુતિ કરવા ઝુક્યા. હે તાપી મા તમારાં જળમા ઉભા રહી હાથ જોડી તાપી, તાપી એવા મુખથી ઉચ્ચાર કરે તે જન્માંતરના પાપ નાશ થાય. તપ કરતા પણ સ્નાનથી તાપી નામસ્મર્ણથી જન્માંતરનાં પાપ નાશ પામે. ॥ ૨૪ ॥

अमार्कवासरेनूनं व्यतीपायेचपर्वणि ॥
कन्यागतेरवौसोत्र निर्मुमोचकलेवर ॥ २५ ॥

અમાવાસ્યા રવીવાર અને વ્યતીપાત કન્યા રાસીના સૂર્ય તે દીવસે તે બ્રાહ્મણે દેહ છોડયો. તે સ્વર્ગે ગયો છે. ॥ ૨૫ ॥

तार्यपित्रंतितवदेविनराश्चराय तोरंजुषंतिबहुती-
बृतुषानुराश्च ॥
तंकल्पकोटिगणनापरिमुक्तसख्या मातुःपयोधरपयो-
नपुनःपिबंति ॥ २६ ॥

હે તપત્તી દેવી તમારા તટ પર રહી તમારા જળનુ પાન કરે સ્નાન વિગેરે કરે તે કોટી કલ્પ સુધી ફરીથી માતાના ઉદરમાં નહીં આવે. ॥ ૨૬ ॥

धन्यास्तेदेशविदेशा मुनिजननिवहा यत्त्वदंभोरताश्च त्वत्तीरांपांतभूमि प्रभववनवृह स्छाखिसंघाश्चधन्या ॥ संरंभाखंडवेगा तपनपुग्नदी वप्रकारावहंती तेषांमध्ये-प्रयाता नगनगरनगा भानुजेतेचधन्याः ॥ २७ ॥

હે તાપી તમારા તટ ઉપર જે દેશો આવ્યા છે તેમાં મુનીજનો નીવાસ કરી રહ્યા. તમારા જળનાં દર્શન સ્નાન વિગેરેથી મુક્તિ પામે. તમારા ઉભય તટમાં વનનાં વૃક્ષો જે રહ્યાં છે તે જન્માંતરનાં સંસ્કારી છે. વર્ષાઋતુમાં જળથી ભરપુર સર્વ નદીઓમાં આદી એવા **પાપ** સૂર્યદેહા પધાર્યાં છો કેટલાક નગરો અને પર્વત ભૂમિનો ઉધાર કરી બીરાજો છો. તે દેશોને પર્વત ભૂમિમાં તથા ત્યાં રહેનારાને ધન્ય છે. ॥ ૨૭ ॥

त्वचंदनैस्तपतियः कुरुतेललाम कामंविलेपनमथां स्वशरीरयष्टेः ॥ प्राप्नोतियक्षपजित क्रतमंगरागं नाके-प्रभुत्वमथवा सनरश्चिरायुः ॥ २८ ॥

તમારા ચંદનથી જે મનુષ્ય પોતાના કપાળને વ્હારો જે ચંદન લગાવે અંગ. રાગ કરે તે પ્રાણી સ્વર્ગનો અધીકારી થાય. ને ચીરકાલ પર્યંત આયુષ્યમાન થાય. ॥ ૨૮ ॥

त्वतीरपंकपरिलिप्त समस्तगात्राः क्रीडंतिदेविमनुजाश्च शिशुस्वभावात् ॥ तेकश्रवत बहुसहस्रसुरांगनाभिः सार्कजुषंतिच विरंचिपदंचिराया ॥ २९ ॥

હે તાપી માતા તમારા તટની મૃતીકા લઇ પોતાના મસ્તકને આરંભી પાદ પર્યંત લેપન કરી સ્નાન કરે અથવા તો બાળકનાં સ્વભાવથી જે મનુષ્ય તમારી મૃતીકા અને જળથી ક્રીડા કરે તેઓ સ્વર્ગવાસી થઇ અંતે બ્રહ્મ પદને પામે. ॥૨૯॥

एवंस्तुतातदादेवी गौतमेनमहर्षिणा ॥ स्वरूपंदर्शयामास तेजोव्याप्तदिगंतरं ॥ ३० ॥

આ પ્રમાણે મહર્ષી ગૌત્તમે સ્તુતિ કર્યાં એવા તાપી માતા પોતાનું દીવ્ય સ્વરૂપ ગૌત્તમરૂષીને બતાવ્યું. ॥૩૦॥

यस्याःसंस्मरणात्प्राप्ताः पापिनोबहवोदिवं ॥
तस्यादर्शनजंपुण्यं वेत्तिकोनामतत्वतः ॥ ३१ ॥

જેના સ્મરણથી ઘણા પાપી લોકો સ્વર્ગે ગયા તો તે તાપી માતાનું દીવ્ય સ્વરૂપ પુણ્યવાન ગૌત્તમરૂષીએ જોયું. ॥૩૧॥

॥ तपती उ० ॥ तुष्टास्मितवदेवर्षे वरंत्वंवृणुवांछितं ॥ त्रैलोक्येयदुःप्राप्यं नाकिनांयदगोचरं ॥ ३२ ॥

તાપી માતા બોલ્યાં. હે દેવરૂપી ગૌતમ હું પ્રસંન થઇ

છુ આપની ઇચ્છા પ્રમાણ વરદાન માંગો કે નિ નક્કી ॥ ૩૧ ॥
ને જ્ય ગ્રાબુ લોકમાં નાનાપ ગાય તે પણ બ્યાપના પ્રસન [illegible] ॥ ૩૨ ॥

॥ मुनि ह० ॥ युगैर्मिद्दस्छितंद्देवि गोतम्बायत्फलं-
भवेत् ॥ तद्युग्मंसर्वदाच्चात्र गोतमेत्स्वस्मॉजिधौ ॥ ३. ॥

ગૌતમ ઋષી કહે છે [illegible] [illegible] ગોતમી ગમામાં જે સ્નાન, દાન, શ્રાદ્ધનુ પુન્ય થાય તે [illegible] [illegible] [illegible] મનોધાનમા થાય ॥ ३३ ॥

गौतमेश्वरमालोक्य श्रूणाह्याकृत त्पग ॥ भानुजेत ।-
त्प्रमादेन नैवगच्छतितुर्गेनि ॥ ३४ ॥

હે સૂર્ય દેવા તમારે વીશે સ્નાનથી ત્થા ગૈતમેશ્વરના [illegible] [illegible] ગુરૂહત્યા કરનાર પાપી [illegible] મુક્તિ થાય ॥ ૩૪ ॥

॥नपती उ०॥ भवितासर्वमेवैत त्मत्प्रसादान्नसंमिया: ॥
स्त्रानव्यमवैदाचात्र भवताप्रार्थितंमया ॥ ३५ ॥

તાપી માતા કહે છે હે મુની શ્રેષ્ટ ગાતમ તમે જે [illegible] તે સર્વ થાવ હુ પ્રસન છઉ [illegible] ક્ષેત્રમા [illegible] નર્મદા રહેવું. ॥ ૩૫ ॥

॥ रुद्र उ० ॥ अत्रास्तिवत्स गौतमामुनिपुंगवः ॥ माल्यतीर्थसमंतीर्थं मयःप्रत्ययकार ॥ ३६ ॥

મહાદેવ કહે છે કે રચાની ... ॥ તે દિવસ થકી ગૌતમ મુની બ્રહ્મસ્થાનમાં રહ્યા એ તીર્થ મહાસમર્થ પત્યેક મુક્તિ આપનાર છે. ॥ ३६ ॥

वर्क्रातवारे धिगतेचसिंहे जीवांयदागच्छति राशिगोचरं तदाफलंदैव ... गौतमीजं तापीतटे गौतमसन्निधौच ॥३७॥

હે સ્વા... ! ગુરૂવરી થાય અનીમની થાય, ... અને સીંહ રા... ગુરૂ થાય. તે દીવસે તાપીતટમાં ગૌતમના સંનીધાનમાં ... દાન. શ્રાધ વિગેરેનુ મોટું પુન્ય છે. શીંહસ્થના ગરૂમાં તે ત્ર્યંબકેશ્વરમાં ગૌતમીગંગાના તટમાં સ્થાન. દાન, શ્રાધ વિગેરે બાર વરસ કરવાથી જે યાત્રાનું ફળ થાય તેટલુંજ ફળ અત્રે બ્રહ્મસ્થાન ક્ષેત્રમાં ગૌતમસનીધાનમાં તાપી અને ગૌતમીનાં સમાગમમાં સ્નાન વિગેરે એકજવખત કરવાથી બાર ગોદાવરી યાત્રાનું ફળ મળે છે. ॥ ३७ ॥

छित्वायोनिजनिम्नगा मविरतंसंतिष्टतेगौतम सर्वगर्वमलंविहाय चकितश्चिचदर्द्धांकुलं ॥ तीरेलिंगुशल्पश्रपर्यंचरमते यद्वांकमुक्तिप्रदं श्रद्धायाति नगौतमाश्चित महत्पर्वेषु तदुर्लभम् ॥ ३८ ॥

ગૈતમઋષી પોતાની ગૌતમીગગાને ત્યાગ કરી અત્ર તાપી તીર્થમાં સર્વ પ્રકારનાં ગર્વને ત્યાગ કરી અત્રે તાપીમાતાના અદ્‌ભુત આશ્ચર્ય જોઇ ગૈતમ ઋષી રહ્યા. દક્ષિણ તથા ઉત્તર તટમાં બંસો શીવલીંગો રહ્યાં છે. તે શ્રધાથી સેવન કરનારા જીવોને મુક્તિ આપનાર છે. જે ગૌત્તમીગંગાના તથા ત્રંબકેશ્વરનો દર્શનઆદિનું ફળ તે અત્રે તાપી તીર્થમાં સર્વદા ફળ છે. ॥ ૩૮ ॥

ततोत्रगौतमेनापि उधृतावन्त्सपूर्वजा॥ तोयमात्रप्रदानेन किंपुनःपिंडदानतः ॥ ३९ ॥

ગોતમઋષીએ અત્રે પોતાના નામનું શીવલીંગ સ્થાપન કર્યું; અને પોતાનાં પૂર્વજોને તીલાજલી પીંડ પ્રદાન કરી પીતૃ લોકને ઓધાર્યા. કેવળ જળનું તર્પણ કરવાથી પીત્રાદીનો ઉધ્ધાર થાય તો શ્રધાથી પીંડ દાન કરે તો થાય. એમાં સુનવાઇ ॥ ૩૯ ॥

व्यतीपातेर्कवारेच अमावास्यांचपुत्रक ॥कन्याप्राप्ते दिवानाथे पिंडदानंसुधाधिकं ॥ ४० ॥

એ સનત કુમાર તાપીતટમા ગૌતમેશ્વર બહ્મન્યેશ્વરનાં સનીધાનમાં સર્વદા સ્નાન વિગેરેનો અધિકાર છે. પરંતુ વ્યતીપાત અમાવાસ્યા રવીવારે કન્યાદાસીનો સૂર્ય એવા યોગ પર પીંડ

દાન કરવાથી નુધા અથીક એટલે સ્વર્ગાદીક ફળને આપનારૂં. ॥ ૪૦ ॥

मर्वदाचार्क्कवारेण स्नानमात्रंसुदुर्ल्लभं॥ दर्शनंगौतमेशस्य तथावत्सनमंशय: ॥ ४१ ॥

હે ! શનંત કુમાર આ તીર્થમાં રવીવારે સ્નાન કરવું એ પણ દુર્લભ છે. ગઉતમેશ્વરમાં દરસન પુણ્યવાન પ્રાણીને મલે છે. ॥ ૪૧ ॥

करोतिय:स्नानमुदारसत्व: सदैवगौतमनाथतीर्थे ॥ संपूज्यमानो मरनाथवृंदै:ब्रह्मतुल्यो भवतीतिजंतु: ।४२।

હે ! શનંત કુમાર કોઇ મનુષ્યશ્રધાથી ઉતમીગંગામાં તથા તાપીનાં સંગમ સદા સ્નાન કરે, ગઉતમેશ્વરની પુંજાકરે તેને અંતકાળે બ્રહ્મસાપુજ્ય મુક્તિ મલે. ॥ ૪૨ ॥

यत्रास्तिगौतमीवत्समहापातकनाशिनी ॥ तपत्यांसर्वदानूनं स्मरणाद्गौतमस्यच ॥ ४३ ॥

હે ! શનંત કુમાર ॥ ગઉતમીગંગા અ. તાપી તટમાં ગઉતમના સ્મરણથી સદૈવ ગઉતમ સાથે તાપીમાતામાં મલીને સદાકાળ રહ્યાં છે. ॥ ૪૩ ॥

निरीक्ष्ययांगौतमनाथलिंगं निषेव्यगोदान्नरकेतुला-
जलंच ॥ पितृनूनमुद्धृत्यच पिंडदानात गतिर्नभुयो
भवतीहजंतोः ॥ ४४ ॥

હે વત્સ શનત કુમાર આ તાપી તટમા ગૌતમેશ્વર ગંગા તાપીના સમાગમા સ્નાન કરી ગૌતમેશ્વરની સેવા કરે અને તીર્થ પાણી પ્રમાણે પીતરોને પીંડદાન આપે તો પીતૃ લોક ગતિને પામે શ્રાધ્ધ કરનાર મનુષ્ય પણ સદગતિને પ્રાપ્ત થાય ॥ ૪૪ ॥

શ્રી સ્કંદપુરાણે તાપી ખંડે ગૌતમેશ્વર માહાત્મ્ય સમાપ્ત

શ્રી તાપીમાતાની નારદઋષીએ કરેલી સ્તુતી.

અધ્યા તાપી માહાત્મ્યના ૪૫ માંથી.

નારદ ઋષી તાપી માતાની સ્તુતી કરે છે.

ગોપીયમાનાંશુમતસ્યગૃહે પર્યાપ્તનાનેકનિકષ્ટદેહે મુનીન્દ્રસં-
સેવિતતીરગેહે ॥ નમોનમસ્તાપીનિસર્ગદેહે ॥ ૧ ॥ બ્રહ્માદિકાનાંપ્ર-
તીભજ્ઞમોહે નાકનકાવીક્ષ્યનરોધિરોહે ॥ યસ્યાપ્રભાવંસરિતાનમોહે ॥
નમોનમસ્તાપીનિસર્ગદેહે ॥ ૨ ॥ ઝંકારસમ્હાકુલિતાદ્રીસીરે
ચિત્રાનિસોહામરતીવ્રવાહે અત્યંતવેગાકુલભૂવરાહે નમોનમસ્તેતા-
પીનિસર્ગદેહે ॥ ૩ ॥ વિશીર્ણગાનાંકૃતદિવ્યદેહે વિધ્વસ્તસંસારમ-
હાપરોહે શ્રીશ્વરામગૌરવકાવગાહે નમોનમસ્તાપિનિસર્ગદેહે ॥ ૪ ॥
મનોપિપ્સુંસત્કૃતિદિવ્યદોહે [illegible]નાંગગનપ્રરોહે સંપૂર્ણ[illegible]દારક-
[illegible]સ્થિતેહે નમોનમસ્તેતાપીનિસર્ગદેહે ॥ ૫ ॥ [illegible]દેવેન્દ્રકૃતાવગાહે
પ્રગલ્ભગંગાધપરાવરોહે સદૈવસન્તુષ્ટમનોનિશાહે નમોનમસ્તેતા-
પિનીસર્ગદેહે ॥ ૬ ॥ [illegible]સ્તુવન્તદતીરે તાપત્યાપ્રાપ પુત્રક
[illegible]ગયાસહવિપ્રર્ષી શાંતીં [illegible] મહામના ॥ ૭ ॥ તદાવૈગલિત કોપ:
સ્તપત્યામુનિમાનિદ ગલિતેશંમહાલિંગં ખ્યાતીતપાપહરંપરં ॥ ૮ ॥
આકાશેચાભવદ્વાણી નિર્મુક્તકલ્મષાન્મુનિ નારદ પૂર્ણકામોભવન્માગે-
વૈપૂર્ણિમાહનિ ॥ ૯ ॥ માગેવૈપૂર્ણિમાસ્યંચ સ્નાનય કુરૂતેનરા
પુણ્યંમાઘસહસ્રસ્ય સંપ્રાપ્નોતિનસંશય ॥ ૧૦ ॥ કોટીકાંચનદાનૈશ્ચ
મહત્તૈ કિંતુપુસ્કરૈ યદત્રસ્નવનંકુર્યાત્માઘેવૈ પૂર્ણિમાહનિ ॥ ૧૧ ॥
[illegible] સ્વતંત્રથો તપત્યાસહસંગતા ગલિતેશમહાલિંગ ભુક્તિ-
મુક્તિફલપ્રદમ ॥ ૧૨ ॥